

ตัวหนังสือ

ที่ นร 0206/1350

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

24 มีนาคม 2535

เรื่อง การทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและย้อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

เรียน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายไพจิตร เอื้อทวีกุล)

ประธานคณะกรรมการทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและย้อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คำวนที่สุด ที่ วพ 0507/2722
ลงวันที่ 9 มีนาคม 2535

ตามที่ได้เสนอเรื่อง การทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและย้อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2535 ลงมติว่า

1. เห็นชอบด้วยกับการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามมาตรการในการแก้ไขปัญหาละเมิดและย่ำยีคนตามมาตรการระยะกลาง และมาตรการระยะยาว ตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายไพจิตร เอื้อทวีกุล) ประธานคณะทำงานทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตละเมิดและย่ำยีคนในเขตป่าสงวนแห่งชาติเสนาอ สำหรับมาตรการระยะสั้นให้คงถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2533 โดยการละเมิดและย่ำยีคนซึ่งได้รับอนุญาตมาก่อนแล้ว ต่อมาพื้นที่ดังกล่าวติดอยู่ในชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 1 เอ เมื่อหมดอายุการได้รับอนุญาตให้ละเมิดและย่ำยีคนแล้วไม่อนุญาตให้ต่ออายุ

2. ให้กรมป่าไม้รีบไปขอความเห็นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2533
เกี่ยวกับการระเบิดและย่อยหินให้เคร่งครัด

จึงเรียนนิพนธ์มา ได้แจ้งให้ฉันเกี่ยวข้องกับตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

นาวาอากาศเอก

(ໄສກາມ ສຸກກະຣຸຈີ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองประสานนโยบายและแผน

7hrs. 2827196

โทรสาร 2801901

24 S.A. 2535

24 JAN 2535

24 Nov 35

2075 29 29.35

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

20 2 3

.....

ด่วนที่สุด

ที่ นร 0206/ว(ล) ๒๖๖๑

๒/16

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม.10300

๒๔ มีนาคม 2535

เรื่อง การทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและย้อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

เรียน บัณฑิตเนบท้าย

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนมาก ที่ นร 0202/ว(ล)14379

ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2534

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ค่วนที่สุด ที่ วท 0507/2722 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2535

ตามที่ได้ยื่นยันมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่อง การทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและย้อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มาเพื่อทราบ นั้น

บัดนี้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายไพจิตร เอื้อทวิกุล) ประธานคณะกรรมการทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและย้อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ได้เสนอมาตรการในการแก้ไขปัญหาระเบิดและย้อยหินตามมาตรการดังกล่าว มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2535 ลงมติว่า

1. เห็นชอบด้วยกับการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามมาตรการในการแก้ไขปัญหาระเบิดและย้อยหินตามมาตรการระยะกลาง และมาตรการระยะยาว ตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายไพจิตร เอื้อทวิกุล) ประธานคณะกรรมการทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและย้อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติเสนอ สำหรับมาตรการระยะสั้นให้คงถือปฏิบัติ

/ตามมติ...

3/16

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2533 โดยการระเบิดและย่อยหินซึ่งได้รับอนุญาตมาก่อนแล้ว ต่อมาพื้นที่ดังกล่าวติดอยู่ในชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 1 เอ เมื่อหมดอายุการได้รับอนุญาตให้ระเบิดและย่อยหิน แล้วไม่อนุญาตให้ต่ออายุ

2. ให้กรมป่าไม้รับไปกวดขันการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2533 เกี่ยวกับการระเบิดและย่อยหินให้เคร่งครัด

จึงเรียนมายังนาย/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

นาวาอากาศเอก

(โสภณ สุวรรณรุจิ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๒ ส.ค. 2535

กองประสานนโยบายและแผน

โทร. 2827196

โทรสาร 2801901

24 ส.ค. 2535
24 ส.ค. 35
29 ส.ค. 35

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ โทร. 2827196

ที่ นร 0206 (คกก.ศ.)/ ๖๖.๓/๓๐ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๕

เรื่อง การทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและย้อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

1. เรื่องเดิม

มติคณะรัฐมนตรี (27 สิงหาคม 2534) เห็นชอบกับมาตรการในการแก้ปัญหาการระเบิดและย้อยหินทั้ง 3 มาตรการ ตามความเห็นของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ ที่เสนอโดยคณะกรรมการทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและย้อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พร้อมทั้งมอบหมายให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบเร่งรัดดำเนินการตามมาตรการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และติดตามดูแลการดำเนินการให้เป็นไปโดยต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอ

2.1 คณะกรรมการทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและย้อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ อันประกอบด้วยกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมทรัพยากรธรณี) และสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายไพจิตร เอื้อทวีกุล) เป็นประธานคณะกรรมการ ซึ่งได้รับมอบหมายให้พิจารณาและดำเนินการในการแก้ไขปัญหการระเบิดและย้อยหินตามมาตรการระยะยาว มาตรการระยะกลาง และมาตรการระยะสั้น ได้มีการประชุม รวม 3 ครั้ง เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรการในการแก้ไขปัญหาการระเบิดและย้อยหินทั้ง 3 มาตรการ และที่ประชุมได้มีมติ ดังนี้

2.1.1 มาตรการระยะสั้น

ผ่อนผันให้ต่ออายุใบอนุญาตระเบิดและย้อยหินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ เป็นครั้งสุดท้ายจนถึงเดือนเมษายน 2537 จำนวน 10 ราย ภายใต้แผนการควบคุมและติดตามอย่างเข้มงวด เพื่อให้การประกอบกิจการระเบิดและย้อยหินดำเนินการตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ โดยก่อให้เกิดความเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำดังกล่าวให้น้อยที่สุด

/2.1.2

คปร.รับ ๒๗๐
วันที่ ๑๘/๓/๓๕
ลงชื่อ ๒๗/๓/๓๕

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

5/16

ที่ วันที่

เรื่อง การทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและย้อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

-2-

2.1.2 มาตรการระยะกลาง

การกำหนดแหล่งผลิตหินเพื่อการก่อสร้างของจังหวัดในพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เช่น สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชลบุรี ระยอง สระบุรี ลำปาง เชียงใหม่ พังงา ตรัง แพร่ พิชัยโลก ขอนแก่น เป็นต้น ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 12 เดือน และแหล่งผลิตหินแต่ละจังหวัด ให้แล้วเสร็จทั่วประเทศภายในระยะเวลา 36 เดือน ทั้งนี้ เพื่อให้การประกอบกิจการระเบิด และย้อยหิน อยู่ภายในบริเวณที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้เกิดความสะดวกในการควบคุมดูแลและตรวจสอบรวมทั้งการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบทั้งพื้นที่

2.1.3 มาตรการระยะยาว

การเปลี่ยนวิธีการระเบิดและย้อยหินไปเป็นเทคโนโลยีการทำเหมืองแร่ ภายในปี พ.ศ. 2538 ตามแผนปฏิบัติการดำเนินงานที่กำหนดไว้

2.2 สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ขอให้คำแนะนำทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิด และย้อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เสนอคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ เพื่อพิจารณาต่อไป

3. สรุปประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ
ครั้งที่ 11/2535 วันที่ 11 มีนาคม 2535

คณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ พิจารณาเห็นว่า น่าจะได้มีการศึกษาข้อมูลความต้องการใช้หินสำหรับการก่อสร้าง และสำหรับผลิตปูนซีเมนต์อย่างเป็นระบบว่า ในระยะเวลา 10 ปี ข้างหน้า จะมีความต้องการเป็นเท่าใด ซึ่งเรื่องนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก

4. ข้อเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ

เห็นควรให้ความเห็นชอบตามมติคณะกรรมการทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิด และย้อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายไพจิตร เอื้อทวีกุล) ในฐานะประธานคณะทำงานฯ เสนอ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

6/16

ที่

วันที่

เรื่อง การทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบียบและย้อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

-3-

5. การดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ พิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอ
คณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ เสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ และเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ
ต่อไป

เจ็ด. ๐๒๖

(นายเสนาะ อุณากร)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ

๑๙๖๖ ๓๓๕๑๓.๗. กวบ

๑๙๖๖

๑๓๕๑๓.๓๕

(นางงามณี งามงาม)

นางงามณี

๓๓๕๑๓/๓๓ ๑๕/๓๕
กปม ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๑๕/๓๕/๓๕ ลงมติว่า
ทราบ (๓๕ ๑๕ ๓๕)
๑๕

สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
วันที่ 2402 2536
วันที่ 9 สิงหาคม 2536 98.100

ด่วนที่สุด

ที่ วพ 0507/ ๒๗๒๒

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ซอยนิบลัดดา 7 ถนนพระรามที่ 6

กรุงเทพฯ 10400

นาม..... น. 144
 นาม..... 92-035.
 นาม..... 18.20
 นาม.....

9 มีนาคม 2535

เรื่อง การทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและข้อยกเว้นในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือเลขที่การคณะกรรมการที่ นร 0202/ว(ล)14379 ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2534

รศ. (นาง) อรุณรัตน์ ^{สิ่งที่ส่งมาด้วย} เอกสารเรื่อง การทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและย้อยหินในเขต
ป่าสงวนแห่งชาติ

— 9 英. 2535

2.2.2.
12/12/75

ตามที่ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2534 เรื่อง การทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและข้อยกเว้นในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่เห็นชอบกับมาตรการในการแก้ไขปัญหาคาระเบิดและข้อยกเว้น ตามความเห็นของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ ที่เสนอโดยคณะทำงานทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและข้อยกเว้นในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พร้อมทั้งมอบหมายให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบเร่งรัดดำเนินการตามมาตรการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และติดตามดูแลการดำเนินการให้เป็นไปโดยต่อเนื่อง ดังความโดยละเอียดแจ้งแล้วนั้น

คณะกรรมการทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบียบและย่อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ อันประกอบด้วยกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมทรัพยากรธรณี) และสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายไพบูลย์ คุ้มวัน) เป็นประธานคณะกรรมการ ซึ่งได้รับมอบหมายให้พิจารณาและดำเนินการในการแก้ไขปัญหาการระเบิดและย่อยหินตามมาตรการระยะยาว มาตรการระยะกลาง และมาตรการระยะสั้น ได้มีการประชุม รวม 3 ครั้ง เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงาน ในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรการในการแก้ไขปัญหา ระเบิดและย่อยหิน ทั้ง 3 มาตรการ และที่ประชุมได้มีมติดังนี้

2/1. มาตรการระยะสั้น...

3429
25 0138
~~54 2505~~

1. มาตรการระยะสั้น

ผ่อนผันให้ต่ออายุใบอนุญาตระเบิดและย่อยหินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ เป็นครั้ง
สุดท้ายจนถึงเดือนเมษายน 2537 จำนวน 10 ราย (เอกสารแนบ 1) ภายใต้แผนการควบคุมและ
ติดตามอย่างเข้มงวด เพื่อให้การประกอบกิจการระเบิดและย่อยหินดำเนินการตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้
โดยก่อให้เกิดความเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำดังกล่าวให้น้อยที่สุด (เอกสารแนบ 2)

2. มาตรการระยะกลาง

การกำหนดแหล่งผลิตหินเพื่อการก่อสร้างของจังหวัดในพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน
เช่น สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชลบุรี ระยอง สระบุรี ลำปาง เชียงใหม่ พังงา ตรัง แพร่
พิษณุโลก ขอนแก่น เป็นต้น ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 12 เดือน และแหล่งผลิตหินแต่ละจังหวัด
ให้แล้วเสร็จทั่วประเทศภายในระยะเวลา 36 เดือน ทั้งนี้ เพื่อให้การประกอบกิจการระเบิดและ
และย่อยหินอยู่ภายในบริเวณที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งจะก่อให้เกิดความสะดวกในการควบคุมดูแลและตรวจสอบ
รวมทั้งการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบทั้งพื้นที่ (เอกสารแนบ 3)

3. มาตรการระยะยาว

การเปลี่ยนวิธีการระเบิดและย่อยหินไปเป็นเทคโนโลยีการทำเหมืองหิน ภายในปี
พ.ศ. 2538 ตามแผนปฏิบัติการดำเนินงานที่กำหนดไว้ (เอกสารแนบ 4)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตติงษะทำงานทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิด
และย่อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ดังรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ เสนอต่อดคณะกรรมการ
กลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจและคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นายไฉจิตร เอื้อทวิกุล

(นายไฉจิตร เอื้อทวิกุล)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะทำงานทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาต

ระเบิดและย่อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

กองประสานการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทร. 279-9182

โทรสาร 271-3226

9/16

การทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและขอยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

1. เรื่องเดิม

1.1 ความเป็นมา

สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2534 เรื่อง การทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและขอยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เห็นชอบกับมาตรการในการแก้ปัญหาการระเบิดและขอยหิน ทั้ง 3 มาตรการ คือ

1.1.1 มาตรการระยะยาว ควรจะกำหนดเป็นนโยบายที่จะเปลี่ยนการระเบิดและขอยหินเป็นการทำเหมืองหิน และเพื่อเป็นการเตรียมการให้เป็นไปได้ตามนโยบายดังกล่าวนี้ ได้มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นเจ้าของเรื่อง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเสนอแนะด้านเทคโนโลยีการทำเหมืองและขั้นตอนการนำไปสู่นโยบายดังกล่าว และเมื่อได้เปลี่ยนเป็นการทำเหมืองหินแล้ว การที่จะให้หน่วยงานใดเป็นผู้มีอำนาจในการอนุญาตและควบคุมดูแลนั้น ให้เป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีจะได้พิจารณาในภายหลังต่อไป

1.1.2 มาตรการระยะกลาง ให้กรมทรัพยากรธรณีรวบรวมข้อมูลแหล่งแร่หินปูนที่เหมาะสมในการนำไปใช้ประโยชน์ในกิจการแต่ละประเภท พร้อมทั้งจัดทำแผนที่และข้อมูลดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน 1 เดือน เพื่อเป็นเอกสารในการพิจารณาร่วมกันของท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดแหล่งแร่หินปูนที่เหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจและการลงทุน โดยก่อให้เกิดปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดต่อไป

1.1.3 มาตรการระยะสั้น ที่จะใช้แก้ปัญหาเฉพาะหน้าสำหรับความเดือดร้อนของผู้ประกอบกิจการระเบิดและขอยหินที่ไม่สามารถขออายุใบอนุญาตในพื้นที่เดิม ซึ่งเป็นลุ่มน้ำชั้น 1 เอ ได้นั้น ได้มอบหมายให้กรมที่ดินเป็นเจ้าของเรื่องประสานงานกับผู้แทนจากกรมป่าไม้ กรมทรัพยากรธรณี และสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ร่วมตรวจสอบข้อมูลและสำรวจพื้นที่กรณีการขอต่ออายุใบอนุญาตระเบิดและขอยหินในพื้นที่เดิมและอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 พร้อมทั้งเสนอความเห็น แล้วเสนอให้คณะทำงานฯ พิจารณาภายในระยะ 3 เดือน อนึ่ง การตรวจสอบพื้นที่ขอให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป เพื่อป้องกันการลักลอบทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

1.2 มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 มติคณะรัฐมนตรี

1.2.1.1 เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ และข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำ

- 1) ลุ่มน้ำยมและน่าน เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2529
- 2) ลุ่มน้ำชีและมูล เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2531
- 3) ลุ่มน้ำภาคใต้ เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532

ซึ่งได้กำหนดมาตรการการใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ ไว้ว่า "ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นนี้ไม่ให้มีการใช้พื้นที่ใน
ทุกกรณี ทั้งนี้ เพื่อรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารอย่างแท้จริง"

1.2.1.2 เรื่อง ขออนุญาตการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ เพื่อก่อสร้างทางเพื่อความ
มั่นคง เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2532 กำหนดไว้ว่า "ต่อไปจะไม่อนุมัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใช้พื้นที่
ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ อีก ไม่ว่ากรณีใดๆ"

1.2.1.3 เรื่อง ขออนุญาตให้เอกชนเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อการระเบิดและ
ขุดยหิน เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2533 กำหนดไว้ว่า "การขุดต่ออายุใบอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้
เพื่อทำการระเบิดและขุดยหิน ซึ่งอยู่ในที่เดิมที่เคยได้รับอนุญาตมาก่อนและอยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ ในเขตพื้นที่
ต้นน้ำชั้นที่ 1 และในเขตพื้นที่หวงห้ามอื่นๆ เช่น เขตห้ามล่าสัตว์ป่า สวนอุทยาน สวนรุกชชาติ เป็นต้น จะได้
นำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเป็นรายๆ ไป"

1.2.1.4 เรื่อง กลุ่มโรงโม่หิน 14 จังหวัดภาคใต้ ประชุมเสนอให้รัฐบาลทบทวนมติ
คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2533 กำหนดไว้ว่า "ในกรณีที่มีการระเบิดและขุดยหินซึ่งได้รับอนุญาต
มาก่อนแล้ว ต่อมาภายหลังพื้นที่ดังกล่าวนี้ตั้งอยู่ในชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ เมื่อหมดอายุการได้รับอนุญาต
ให้ระเบิดและขุดยหินแล้ว ไม่อนุญาตให้ต่ออายุ"

1.2.1.5 เรื่อง ขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีในการขอใช้ที่ดินของกองทัพเรือ เพื่อสร้าง
ฐานทัพเรือฝั่งทะเลอันดามัน เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2534 กำหนดไว้ว่า "สำหรับพื้นที่ที่อยู่ในเขตลุ่มน้ำ
ชั้น 1 เอ นั้น ในการดำเนินการโครงการให้กองทัพเรือคงถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7
พฤศจิกายน 2532 เรื่อง มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคใต้และ
ข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ

1.2.2 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2522 เรื่อง กำหนดเขต
ห้ามล่าสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2503 กำหนดให้ที่ดินป่าเขา น้ำพราย ตำบล
ลำภูรา ตำบลปากแจ่ม ตำบลปากคม อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

1.3 ความจำเป็นที่ต้องเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

1.3.1 เพื่อรายงานผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนวทางในการแก้ไข
ปัญหาการระเบิดและขุดยหิน ทั้ง 3 มาตรการ ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบไปแล้ว

1.3.2 การผ่อนผันการต่ออายุใบอนุญาตระเบิดและขุดยหินในพื้นที่เดิม และอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ
ชั้น 1 เอ นั้น จะต้องขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เพื่อยกเว้นไม่นำมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับ

1.3.3 สมาคมอุตสาหกรรมขุดยหิน ได้มีหนังสือถึงประธานคณะทำงานทบทวนนโยบายฯ ขึ้นแจ้ง
ปัญหาความเดือดร้อนของผู้ประกอบกิจการระเบิดและขุดยหิน เกี่ยวกับความล่าช้าในการพิจารณาต่ออายุ

หรือต่ออายุใบอนุญาต เงื่อนไขของพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตมีเนื้อที่น้อย (จำนวน 3-5 ไร่) และระยะเวลาสั้น (นาน 5 ปี) ซึ่งไม่เหมาะสมกับการลงทุนและความมั่นคงทางธุรกิจ รวมทั้งการปิดกิจการโรงไม้หินและการว่างงานของคนงาน เนื่องจากไม่สามารถขอต่ออายุใบอนุญาตระเบิดและย่อยหินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ จึงขอให้ทางราชการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร่งด่วน

2. เรื่องเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

2.1 ประเด็นที่เสนอให้พิจารณา

เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณามติของคณะทำงานทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและย่อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินงานตามมาตรการในการแก้ไขปัญหาระเบิดและย่อยหิน ทั้ง 3 มาตรการ ดังนี้

2.1.1 มาตรการระยะสั้น

ผ่อนผันให้ต่ออายุใบอนุญาตระเบิดและย่อยหินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ เป็นครั้งสุดท้าย จนถึงเดือนเมษายน 2537 จำนวน 10 ราย (เอกสารแนบ 1) ภายใต้แผนงานการควบคุมและติดตามอย่างเข้มงวด เพื่อให้การประกอบกิจการระเบิดและย่อยหินดำเนินการตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้โดยก่อให้เกิดความเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำดังกล่าวน้อยที่สุด (เอกสารแนบ 2)

2.1.2 มาตรการระยะกลาง

การกำหนดพื้นที่แหล่งผลิตหินเพื่อการก่อสร้างของจังหวัดในพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เช่น สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชลบุรี ระยอง สระบุรี ลำปาง เชียงใหม่ พังงา ตรัง นคร พินิจโลก ชอนแก่น เป็นต้น ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 12 เดือน และแหล่งผลิตหินแต่ละจังหวัดทั่วประเทศในระยะเวลา 36 เดือน ทั้งนี้ เพื่อให้การประกอบกิจการระเบิดและย่อยหินอยู่ภายในบริเวณที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้เกิดความสะดวกต่อการควบคุม ดูแล และตรวจสอบ รวมทั้งการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบทั้งพื้นที่ (เอกสารแนบ 3)

2.1.3 มาตรการระยะยาว

การเปลี่ยนวิธีการระเบิดและย่อยหินไปเป็นเทคโนโลยีการทำเหมืองหิน ในปี พ.ศ. 2538 โดยมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทางด้านวิศวกรรมและด้านสิ่งแวดล้อม ตามแผนปฏิบัติการดำเนินงานที่กำหนดไว้ (เอกสารแนบ 4)

2.2 วัตถุประสงค์ของการแก้ไขปัญหา

2.2.1 กำหนดนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและย่อยหินให้มีความชัดเจน

2.2.2 เพื่อให้มีแหล่งผลิตหินเพื่อการก่อสร้างของแต่ละจังหวัดที่แน่นอน อันจะทำให้การพิจารณาเป็นได้ด้วยความสะดวกและรวดเร็ว รวมทั้งเพื่อให้การจัดการในการป้องกันและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมดำเนินการได้อย่างเป็นระบบทั้งพื้นที่

2.2.3 เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนพื้นที่ใช้ในการพัฒนา รวมทั้งการให้โอกาสและความเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการที่ทำการระเบิดและย่อยหินมาก่อนที่จะมีการกำหนดขึ้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 1 เอ ได้รับการผ่อนผันให้ต่ออายุใบอนุญาตอีกเป็นครั้งสุดท้าย และมีระยะเวลาเพียงพอในการเตรียมการที่จะโยกย้ายไปดำเนินการในพื้นที่แห่งใหม่ ที่ไม่ขัดต่อระเบียบและเงื่อนไขของทางราชการ

2.3 ความเร่งด่วนของเรื่อง

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2534 ได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการดำเนินงาน ทั้ง 3 มาตรการ เพื่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของผู้ประกอบกิจการระเบิดและย่อยหิน การขาดแคลนพื้นที่ใช้ในการก่อสร้าง ปัญหาสิ่งแวดล้อม และกำหนดนโยบายในการที่จะพิจารณาอนุญาตระเบิดและย่อยหินให้ชัดเจน

2.4 ข้อมูล ข้อเท็จจริง รายละเอียดและขั้นตอนที่จะต้องดำเนินการเพื่อประกอบการพิจารณา

2.4.1 ปัญหาการขาดแคลนพื้นที่

ปัจจุบันประเทศไทยมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูงและยังมีแนวโน้มของการขยายตัวในการพัฒนาอีกต่อไป จึงทำให้มีการลงทุนในการก่อสร้างอาคาร ที่อยู่อาศัย ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ กระจายอยู่ทั่วไป อันเป็นผลให้มีความต้องการที่ดินซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการก่อสร้างเพิ่มขึ้น ซึ่งจากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของกรมทรัพยากรธรณีพบว่า ในปี พ.ศ. 2537 ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการก่อสร้างเพิ่มขึ้นเป็น 147 ล้านตัน จากเดิมจำนวน 34 ล้านตัน ในปี พ.ศ. 2534 และถ้าหากผู้ประกอบการบางส่วนไม่สามารถขอต่ออายุใบอนุญาตระเบิดและย่อยหินได้แล้ว โรงโม่หินที่กระจายอยู่ทั่วไปจะต้องหยุดและปิดกิจการลง อันจะส่งผลกระทบต่อปริมาณของหินในตลาด ก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนหินและหินมีราคาสูงขึ้น อันมีผลกระทบต่อ การก่อสร้างต่าง ๆ ต้องหยุดชะงักลง รวมทั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างที่กำหนดไว้ทั้งในภาครัฐและเอกชนไม่เพียงพอ เกิดผลเสียหายทั้งทางด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศอย่างกว้างขวาง

2.4.2 การให้โอกาสและความเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการในการหาแหล่งหินแห่งใหม่ทดแทน

บริเวณที่ขอผ่อนผันให้ต่ออายุใบอนุญาตระเบิดและย่อยหินนั้น ทางราชการได้อนุญาตให้ทำการระเบิดและย่อยหินก่อนที่จะมีการกำหนดขึ้นคุณภาพลุ่มน้ำ ชั้น 1 เอ ประกอบกับการประกอบกิจการระเบิดและย่อยหินต้องลงทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกล และการดำเนินงานต่าง ๆ ค่อนข้างสูง หากจะต้องให้หยุดดำเนินการโดยทันทีก็จะประสบกับปัญหาการขาดทุน เนื่องจากไม่สามารถหาแหล่งหินเพื่อเป็นวัตถุดิบทดแทนได้ทัน รวมทั้ง ปัญหาการว่างงานและการเลิกจ้างคนงาน ดังนั้นเพื่อเป็นการผ่อนคลายนปัญหาดังกล่าว และเพื่อให้ผู้ประกอบการมีเวลาในการเตรียมการและการโยกย้ายจากแหล่งหินเดิมไปยังแหล่งหินใหม่หรือแหล่งหินที่ทางราชการกำหนดให้ได้ทันตามเวลาที่กำหนดไว้ จึงสมควรผ่อนผันให้ต่ออายุใบอนุญาตอีก 1 ครั้ง เป็นครั้งสุดท้าย ในระยะเวลาอันสั้น จนถึงเดือนเมษายน 2537 ทั้งนี้ได้มีมาตรการรองรับอยู่แล้วโดยกรมที่ดินได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้การพิจารณาอนุญาตระเบิดและย่อยหินเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น และกรมทรัพยากรธรณีกำลังดำเนินการพิจารณา

กำหนดหลังวันที่เหมาะสมเพื่อการก่อสร้างในพื้นที่จังหวัดที่มีความจำเป็นเร่งด่วนไปแล้วเสร็จภายในระยะเวลา 12 เดือน

2.4.3 ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ

พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ ที่ทางราชการได้อนุญาตให้ประกอบกิจการระเบิดและย่อยหินไปก่อนแล้วนั้น ปัจจุบันสภาพแวดล้อมในพื้นที่ดังกล่าวได้ถูกทำลายไปเพียงบางส่วนและกระจายอยู่ทั่วไป โดยในภาพรวมยังไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อลักษณะของการเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร หรือเกิดผลกระทบต่อพื้นที่ใกล้เคียง เนื่องจากพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตมีขนาดเล็กและเป็นการอนุญาตในระยะเวลาสั้น ซึ่งตามเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 กำหนดไว้ว่า พื้นที่ที่จะอนุญาตเพียงจำนวน 3-5 ไร่ และระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี ดังนั้นการผ่อนผันให้ต่ออายุใบอนุญาตฯ ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ จะพิจารณาเฉพาะพื้นที่แปลงเดิมที่เคยได้รับอนุญาตมาก่อนแล้วภายในระยะเวลาจำกัด ภายใต้เงื่อนไขของแผนงานการควบคุมและติดตามตรวจสอบการประกอบกิจการระเบิดและย่อยหิน ที่เข้มงวดกวดขัน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อควบคุม ป้องกันให้การประกอบกิจการระเบิดและย่อยหินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่ทางราชการกำหนด โดยก่อให้เกิดผลเสียหายน้อยที่สุด

2.4.4 ความแตกต่างของเงื่อนไขในการอนุญาต และการควบคุมดูแล

ปัจจุบันการอนุญาตให้ใช้ทรัพยากรหินปูนของประเทศอยู่ภายใต้กฎหมาย 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 เป็นการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์หินปูนเพื่ออุตสาหกรรม เช่น การผลิตปูนซีเมนต์ และประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 เป็นการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์หินปูนเพื่อการก่อสร้าง ซึ่งภายใต้กฎหมายแต่ละฉบับมีความแตกต่างกันมากเกี่ยวกับการควบคุม ตรวจสอบหรือเงื่อนไขการอนุญาต กล่าวคือ ภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตมีขนาดใหญ่ ระยะเวลาสั้น การลงทุนสูง และสามารถปรับเปลี่ยนกำลังการผลิตตามความต้องการของตลาดที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างรวดเร็วได้ รวมทั้งมีการควบคุมตรวจสอบทางด้านวิศวกรรมอย่างเข้มงวด และการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ส่วนการอนุญาตภายใต้ประมวลกฎหมายที่ดิน พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตมีขนาดเล็ก ระยะเวลาสั้น ซึ่งไม่เหมาะสมกับการลงทุนทางด้านเศรษฐกิจไม่มีการควบคุมทางด้านวิศวกรรม จึงก่อให้เกิดปัญหาติดตามมา ได้แก่ การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างขาดประสิทธิภาพ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การลักลอบประกอบกิจการนอกเขตพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต

3. การดำเนินงาน

คณะกรรมการทบทวนนโยบายการพิจารณาอนุญาตระเบิดและย่อยหินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ได้มีการประชุมรวม 3 ครั้ง เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาเสนอความเห็นในการแก้ไขปัญหาตามมติคณะรัฐมนตรี ทั้ง 3 มาตรการ แล้วมีมติมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในฐานะฝ่ายเลขานุการประมวลเรื่องผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และความเห็นของ

คณะกรรมการฯ เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

3.1 กรมที่ดิน ร่วมกับผู้แทนจากกรมป่าไม้ กรมทรัพยากรธรณี และสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้ร่วมกันตรวจสอบข้อมูลกรณีการขอต่ออายุใบอนุญาตระเบิดและย่อยหินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ หรือในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตฯ ไปแล้ว ต่อมาภายหลังพื้นที่ดังกล่าวได้ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ ของพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉยงเหนือ และภาคเหนือ แล้วพบว่า มีจำนวนทั้งหมด 14 ราย และเมื่อทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่แล้วเห็นว่า พื้นที่ดังกล่าวยังคงมีลักษณะของพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบไปแล้ว รวมทั้งสภาพป่าโดยรอบยังมีความสมบูรณ์ ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องสงวนรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารและเป็นทรัพยากรป่าไม้ของประเทศเพื่อการรักษาความสมดุลของธรรมชาติและระบบนิเวศของประเทศ ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวต่อไป แต่เมื่อพิจารณาถึงปัญหาความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจและความเดือดร้อนของผู้ประกอบการแล้ว มีความเห็นดังนี้

3.1.1 เห็นสมควรผ่อนผันให้ต่ออายุใบอนุญาตอีก 1 ครั้ง เป็นครั้งสุดท้ายจนถึงเดือนเมษายน 2537 จำนวน 10 ราย (เอกสารแนบ 1)

3.1.2 ไม่สมควรต่ออายุใบอนุญาต รวม 3 ราย คือ

- นายละเอียต เณิมมุข และห้างหุ้นส่วนจำกัด กิณวงศ์เตนชัย อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ เนื่องจากผู้ขออนุญาตได้หยุดกิจการไปแล้ว รวมทั้งได้ย้ายโรงโม่หิน และอุปกรณ์ต่าง ๆ ออกจากพื้นที่ไปแล้ว
- กรมราชทัณฑ์ เนื่องจากได้หยุดดำเนินการไปแล้ว และพื้นที่ที่ขอต่ออายุใบอนุญาตอยู่ติดกับคลองธรรมชาติ

3.1.3 สมควรเพิกถอนใบอนุญาตระเบิดและย่อยหินและดำเนินคดีตามกฎหมาย จำนวน 1 ราย คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ.ศิลาชัย เนื่องจากทำการระเบิดและย่อยหินนอกเขตพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต

3.2 กรมที่ดินอยู่ในระหว่างดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินให้แล้วเสร็จ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับความล่าช้าหรือการซ้ำซ้อนในการพิจารณาคำขออนุญาตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.3 สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้จัดทำแผนงานการควบคุมและติดตามการประกอบกิจการระเบิดและย่อยหินอย่างเข้มงวดและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สำหรับกรณีที่ได้รับการผ่อนผันให้ต่ออายุใบอนุญาตระเบิดและย่อยหินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ เพื่อควบคุม ป้องกัน ให้การประกอบกิจการดังกล่าวก่อให้เกิดผลเสียต่อสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด โดยจำกัดอยู่ภายในขอบเขตพื้นที่ที่กำหนดไว้เท่านั้น (เอกสารแนบ 2)

3.4 กรมทรัพยากรธรณีได้ดำเนินการดังนี้

3.4.1 จัดทำแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน 1:250,000 จำนวน 35 ระวัง เพื่อแสดงแหล่งผลิตหินปูนทั่วประเทศ

3.4.2 แผนปฏิบัติการการกำหนดแหล่งผลิตหินปูนของแต่ละจังหวัดทั่วประเทศ (เอกสารแนบ 3) สรุปได้ดังนี้

3.4.2.1 การจำแนกพื้นที่แหล่งผลิตหินเพื่อการก่อสร้างและพื้นที่แหล่งสำรองการผลิต สำหรับแต่ละจังหวัดทั่วประเทศ ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 36 เดือน ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีปัญหาเร่งด่วน โดยระยะแรกจะดำเนินการในพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 12 เดือน เช่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชลบุรี ระยอง สระบุรี ลึกปาง เชียงใหม่ เป็นต้น

3.4.2.2 การพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กรมที่ดิน กรมป่าไม้ โดยประสานงานกับจังหวัดท้องถิ่น เพื่อกำหนดพื้นที่แหล่งผลิตหินเพื่อการก่อสร้างและพื้นที่แหล่งสำรองการผลิตของแต่ละจังหวัด

3.4.3 นโยบายการเปลี่ยนการระเบิดและย่อยหินไปเป็นการทำเหมืองหิน (เอกสารแนบ 5) ซึ่งแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

3.4.3.1 กำหนดพื้นที่การผลิตให้ชัดเจน โดยคำนึงถึงศักยภาพของการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรณี การพัฒนา ความเหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

3.4.3.2 เพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการทางเทคนิคทั้งทางด้านธรณีวิทยา วิศวกรรม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การประกอบกิจการเป็นไปด้วยความถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการทางเทคนิค รวมทั้งการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

3.4.3.3 การลดขั้นตอนและประสานการพิจารณาอนุญาต เพื่อให้การพิจารณาใช้เวลาน้อยลง โดยพื้นที่ใดที่ได้พิจารณากำหนดให้เป็นแหล่งผลิตหินปูนแล้ว ถือว่าเป็นพื้นที่ที่อนุญาตให้ประกอบกิจการทำเหมืองหินได้โดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาอนุญาตให้ใช้พื้นที่จากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องซึ่งมีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนดพื้นที่แหล่งผลิตหินอีก

3.4.3.4 จัดทำแผนการผลิตและการใช้หินทั่วประเทศ เพื่อประโยชน์ในการบริหาร และการจัดการทรัพยากรธรณีของประเทศให้สอดคล้องกับความเป็นจริงทางด้านการพัฒนา การควบคุม และด้านเศรษฐกิจและสังคม

3.4.3.5 การพิจารณาและทบทวนเกี่ยวกับพื้นที่ที่กำหนดเป็นแหล่งผลิตหินปูนและแหล่งสำรองการผลิต ไม่เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 ยกเว้นเฉพาะกรณีจำเป็น รวมทั้ง การจำแนกหรือกันออกจากพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์

3.4.4 แผนปฏิบัติการการเปลี่ยนการระเบิดและย่อยหินไปเป็นการทำเหมืองหิน (เอกสารแนบ 6) เพื่อให้การทำเหมืองหินเป็นไปตามหลักเกณฑ์ทางเทคนิคและวิชาการที่ถูกต้อง รวมทั้งความปลอดภัยในการประกอบการ มีแนวทางในการปฏิบัติได้ 2 ลักษณะ คือ

3.4.4.1 การทำเหมืองหินภายใต้การอนุญาตตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497

3.4.4.2 การทำเหมืองหินภายใต้การอนุญาตตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

ทั้ง 2 ลักษณะ โดยหลักการมีขั้นตอนสำคัญในการดำเนินการที่คล้ายคลึงกัน แต่มีข้อจำกัดในการดำเนินงานที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ภายใต้ประมวลกฎหมายที่ดิน นั้น ไม่มีอำนาจทางกฎหมายรองรับในการประกาศพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งผลิตหินปูน บุคลากรของรัฐด้านธรณีวิทยาและวิศวกรรม ไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบและควบคุมดูแลส่วนภายใต้พระราชบัญญัติแร่ จะต้องออกกฎกระทรวงกำหนดให้หินปูนเพื่อการก่อสร้างเป็นแร่ ที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติแร่

4. การวิเคราะห์ผลกระทบของการลงมติคณะรัฐมนตรี

4.1 ผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาล

4.1.1 ผลเสีย คือนโยบายของรัฐที่เคยมีมติคณะรัฐมนตรีไปแล้วเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติเกี่ยวกับพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ไม่ให้มีการใช้ประโยชน์ใดๆ ถ้ามีการนำมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้มา ยกเว้น จะเป็นการยกเว้นนโยบายของรัฐในเรื่องดังกล่าว

4.1.2 ผลดี เป็นการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดไว้ว่าการจะพิจารณาต่ออายุใบอนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ที่เป็นเขตอนุรักษ์ เพื่อการระเบิดและย่อยหิน จะต้องพิจารณาเป็นรายๆ ไป

4.2 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

4.2.1 ผลดี เป็นการส่งเสริมให้มีการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสร้างแรงงานแก่ท้องถิ่น อันส่งผลให้เกิดความเจริญแก่ท้องถิ่นและประเทศสืบต่อไป

4.2.2 ผลเสีย ไม่มี

4.3 ผลกระทบต่อการเงินและงบประมาณ

4.3.1 ผลดี เป็นการแบ่งเบาภาระทางการเงินและงบประมาณของรัฐ โดยภาคเอกชนทำหน้าที่ในการสร้างความเจริญและกระจายรายได้ให้แก่ราษฎรในท้องถิ่น

4.3.2 ผลเสีย ไม่มี

4.4 ผลกระทบทางสังคม

4.4.1 ผลดี เมื่อราษฎรในท้องถิ่นมีงานทำและมีรายได้ ทำให้คุณภาพชีวิตของชุมชนและสังคมในท้องถิ่นมีความเป็นอยู่อย่างสงบและร่มเย็น

4.4.2 ผลเสีย ไม่มี

4.5 ผลกระทบทางเทคโนโลยี

4.5.1 ผลดี เป็นการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีในการทำเหมืองหินหรือขบวนการไม่หิน โดยก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

4.5.2 ผลเสีย ไม่มี